

Міністерство освіти і науки України
Житомирський державний технологічний університет

Кафедра менеджменту
організацій і адміністрування

ПРОГРАМА

фахових вступних випробувань при прийомі на навчання
за освітньо-кваліфікаційним рівнем “бакалавр” спеціальності 073 “Менеджмент”

Житомир – 2016

ЗМІСТ

1. Вступ	3
2. Теми для підготовки до складання вступних випробувань при прийомі на навчання та здобуття ступеня «бакалавр».....	4
3. Зразок тестових завдань вступних випробувань при прийомі на навчання та здобуття ступеня «бакалавр».....	7
4. Рекомендована література.....	13

ВСТУП

Фахові вступні випробування при прийомі на навчання для здобуття ступеня «бакалавр» зі спеціальності 073 «Менеджмент» проводяться з метою відбору абітурієнтів з найвищим рівнем знань. Рішення про рекомендацію до зарахування для прийому на навчання абітурієнтів фахова комісія приймає за результатами вступних випробувань.

Інформаційною базою, на підставі якої сформовані завдання для фахових вступних випробувань, є змістовні модулі, з яких складаються анотації дисциплін, наведені у ГСВО МОНУ «Освітньо-професійна програма підготовки бакалавра зі спеціальності 073 «Менеджмент».

Фахові вступні випробування для прийому на навчання для здобуття ступеня «бакалавр» передбачають виконання тестових завдань. Екзаменаційний білет передбачає 50 тестових запитань. Для проведення перевірки знань використовуються тестові завдання закритої форми з запропонованими відповідями, з яких обирають правильні з множинним вибором (п'ять відповідей, тільки одна з яких є правильною). Для вступу на навчання для здобуття ступеня «бакалавр» виносяться тестові завдання однакового рівня складності.

Тестові завдання складені відповідно до навчальних програм дисциплін: планування діяльності підприємства; менеджмент; маркетинг (в т.ч. реклама); основи підприємництва; стандартизація та сертифікація / управління якістю продукції; логістика; ЗЕД підприємства.

Таким чином, представлені у даному збірнику тестові завдання мають критеріально-орієнтовний характер та призначені для підготовки абітурієнтів до вступу на навчання для здобуття ступеня «бакалавр» зі спеціальності 073 «Менеджмент».

2. ТЕМИ ДЛЯ ПІДГОТОВКИ ДО СКЛАДАННЯ ВСТУПНИХ ВИПРОБУВАНЬ ПРИ ПРИЙОМІ НА НАВЧАННЯ ТА ЗДОБУТТЯ СТУПЕНЯ «БАКАЛАВР»

Планування діяльності підприємства

- Тема 1. Сутність планування і особливості його здійснення на підприємстві
- Тема 2. Система планів підприємства
- Тема 3. Маркетингові дослідження та планування збуту продукції
- Тема 4. Планування виробництва продукції
- Тема 5. Оперативно-календарне планування
- Тема 6. Матеріально-технічне забезпечення виробництва
- Тема 7. Забезпечення операційної діяльності виробничою потужністю
- Тема 8. Планування та аналіз трудових показників на підприємстві
- Тема 9. Планування виробничої інфраструктури
- Тема 10. Планування витрат виробництва
- Тема 11. Фінансове планування на підприємстві
- Тема 12. Планування оновлення продукції
- Тема 13. Операційно-технічний розвиток
- Тема 14. Бізнес-планування суб'єктів господарювання

Менеджмент

- Тема 1. Методологічні основи менеджменту
- Тема 2. Еволюція теорії та практики менеджменту
- Тема 3. Організація в системі управління
- Тема 4. Організаційна культура та корпоративний імідж
- Тема 5. Класифікація і загальна характеристика функцій у системі менеджменту
- Тема 6. Управлінське рішення: сутність та процес прийняття
- Тема 7. Функція планування в менеджменті

Маркетинг (в т.ч. реклама)

- Тема 1. Суть та концепції розвитку маркетингу
- Тема 2. Принципи та середовище маркетингу
- Тема 3. Маркетингова товарна політика
- Тема 4. Маркетингова цінова політика
- Тема 5. Маркетингова політика комунікацій
- Тема 6. Суть, цілі та управління рухом товарів
- Тема 7. Організація управління маркетингом на підприємстві
- Тема 8. Маркетингові дослідження

Основи підприємництва

- Тема 1. Еволюція поняття «підприємництво» та його сучасний зміст.
- Тема 2. Основні функції підприємництва.
- Тема 3. Підприємницька логіка. Підприємницька ідея.
- Тема 4. Джерела та методи пошуку підприємницької ідеї.
- Тема 5. Оцінка ефективності підприємницької ідеї та особливості її впровадження у життя.
- Тема 6. Організаційні форми підприємництва, їх переваги та недоліки.
- Тема 7. Засновницькі документи та процес їх підготовки.
- Тема 8. Статутний капітал: суть, механізми формування.
- Тема 9. Державна реєстрація суб'єктів підприємницької діяльності.
- Тема 10. Ліцензування підприємницької діяльності.

- Тема 11. Патентування підприємницької діяльності.
- Тема 12. Основні способи організації власного бізнесу.
- Тема 13. Принципи та функції підприємницької діяльності.
- Тема 14. Причини виникнення підприємницьких ризиків, їх сутність та види.
- Тема 15. Сутність, методи та механізми регулювання підприємницької діяльності.

- Тема 16. Особливості вибору організаційної форми підприємства.
- Тема 17. Функції підприємця.
- Тема 18. Підприємство: суть, види, функції.
- Тема 19. Суб'єкти підприємницької діяльності.
- Тема 20. Підприємницьке середовище.
- Тема 21. Види підприємницьких договорів.
- Тема 22. Види підприємницької діяльності.
- Тема 23. Суть виробничої підприємницької діяльності.
- Тема 24. Особливості здійснення посередницького підприємництва.
- Тема 25. Фінансово-кредитне підприємництво: суть, значення, особливості.
- Тема 26. Страхове підприємництво.

Стандартизація та сертифікація / управління якістю продукції

- Тема 1. Сутність стандартизації та її роль у розвитку національної економіки
- Тема 2. Основні методи стандартизації
- Тема 3. Державна система стандартизації
- Тема 4. Система показників якості продукції
- Тема 5. Контроль якості продукції та послуг
- Тема 6. Методи оцінювання якості продукції та послуг
- Тема 7. Управління якістю продукції та послуг
- Тема 8. Державна система сертифікації
- Тема 9. Нормативно-правове забезпечення стандартизації та сертифікації
- Тема 10. Міжнародні системи стандартизації і сертифікації.

Логістика

- Тема 1. Логістика – інструмент розвитку ринкової економіки
- Тема 2. Об'єкти логістичного управління
- Тема 3. Концепції логістики
- Тема 4. Логістичні системи
- Тема 5. Логістика закупівель
- Тема 6. Виробнича логістика
- Тема 7. Логістика розподілу
- Тема 8. Логістика запасів та складська логістика
- Тема 9. Інформаційна логістика

ЗЕД підприємства

- Тема 1. Предмет і методологічна основа зовнішньоекономічної діяльності
- Тема 2. Теоретичні основи зовнішньоекономічної діяльності
- Тема 3. Особливості здійснення зовнішньоекономічної діяльності вітчизняними суб'єктами господарювання
- Тема 4. Механізми державного регулювання зовнішньоекономічної діяльності в Україні
- Тема 5. Митне регулювання зовнішньоекономічної діяльності в Україні
- Тема 6. Валютне регулювання зовнішньоекономічної діяльності в Україні

Тема 7. Сутність зовнішньої торгівлі та форми її здійснення

Тема 8. Міжнародна ринкова інфраструктура

Тема 9. Міжнародні фінансові організації: сутність та види

Тема 10. Зовнішньоторговельний контракт: структура та особливості складання

Тема 11. Транспортні перевезення у зовнішньоекономічних операціях

Тема 12. Оцінка економічної ефективності зовнішньоекономічних операцій

**2. ЗРАЗОК ТЕСТОВИХ ЗАВДАНЬ ВСТУПНИХ ВИПРОБУВАНЬ
ПРИ ПРИЙОМІ НА НАВЧАННЯ ТА ЗДОБУТТЯ СТУПЕНЯ «БАКАЛАВР»**

Білет №1

№ п/п	Питання	Варіанти відповідей
1.	Тип господарювання, за якого продукти праці призначаються для задоволення власних потреб власників, для споживання всередині того господарства, де вони вироблені – це:	А. Натуральне виробництво; Б. Економічне виробництво; В. Товарне виробництво; Г. Промислове виробництво; Д. Допоміжне виробництво.
2.	Тип господарювання, за якого продукти праці виробляються відокремленими господарюючими суб'єктами не для власних, а для суспільних потреб, шляхом купівлі-продажу цих продуктів, що стають товарами – це:	А. Натуральне виробництво; Б. Економічне виробництво; В. Товарне виробництво; Г. Промислове виробництво; Д. Допоміжне виробництво.
3.	Фізичні та юридичні особи, що виступають до економічних відносин товарообміну та послуг в одних випадках як споживачі, в інших – як виробники – це:	А. Підприємці; Б. Партнери; В. Постачальники; Г. Суб'єкти ринку; Д. Об'єкти ринку.
4.	Специфічні групи товарів та послуг, що мають стійкий попит, постійно надходять на ринок – це:	А. Суб'єкти ринку; Б. Об'єкти ринку; В. Споживчі товари; Г. Товари виробничого призначення; Д. Ділові послуги.
5.	Сукупність (система) підприємств та організацій, які забезпечують рух товарів, послуг, грошей, цінних паперів, робочої сили тощо – це:	А. Ринкова інфраструктура; Б. Фінансово-грошова система; В. Посередники; Г. Дилери; Д. Постачальники.
6.	Суб'єкт, який поєднує в собі новаторські, комерційні та організаторські здібності для пошуку і розвитку нових видів, методів виробництва, нових благ та їх нових якостей, нових сфер застосування капіталу – це:	А. Менеджер; Б. Аудитор; В. Новатор; Г. Підприємець; Д. Дослідник.
7.	Економічною основою підприємництва є:	А. Приватна власність; Б. Колективна власність; В. Державна власність; Г. Одноосібне володіння; Д. Партнерство.
8.	Хто першим запровадив термін «підприємництво» і дав його систематизований аналіз?	А. А.Сміт; Б. Ж.Б. Сей; В. Р.Кантільйон; Г. А.Маршалл; Д. Й.Шумпетер.
9.	Підприємець виконує такі функції:	А. Ресурсну, управлінську, інноваційну, ризикову; Б. Ресурсну, інноваційну, ризикову; В. Управлінську, інноваційну, ризикову; Г. Ресурсну, управлінську, інноваційну; Д. Управлінську, інноваційну.
10.	Прийняття управлінських рішень на всіх	А. Ресурсна функція підприємця;

	стадіях виробничої та збутової діяльності, здійснення організації, планування, мотивації та контролю виробництва – це:	Б. Управлінська функція підприємця; В. Інноваційна функція підприємця; Г. Ризикова функція підприємця; Д. Організаційна функція підприємця.
11.	Здійснення інновацій (нововведень), освоєння нової продукції, нових технологій та нових форм організації виробництва і праці, пошук нових ринків збуту, нових засобів задоволення потреб споживача, перехід від традиційних до нових форм господарювання, які не мають аналогів у господарській діяльності – це:	А. Ресурсна функція підприємця; Б. Управлінська функція підприємця; В. Інноваційна функція підприємця; Г. Ризикова функція підприємця; Д. Організаційна функція підприємця.
12.	Підприємницький дохід складається з:	А. Нормального (звичайного) прибутку та економічного прибутку (надприбутку); Б. Валового прибутку та чистого прибутку; В. Чистого прибутку; Г. Валового прибутку; Д. Прибутку-нетто.
13.	До найважливіших рис сучасного підприємця можна віднести:	А. Готовність до ризику; Б. Ініціативність; В. Цілеспрямованість; Г. Комунікабельність; Д. Усі відповіді є вірними.
14.	Відповідальність підприємця своїм майном за результати господарювання: продукцією (послугами), які підлягають реалізації на ринку, та прибутком, який залишається у розпорядженні підприємця після внесення платежів, встановлених законодавством – це:	А. Економічна відповідальність; Б. Економічна самостійність; В. Економічна рівноправність; Г. Економічний інтерес; Д. Економічна конкуренція.
15.	Форма реалізації потреби, користь, вигода, яка досягається у процесі реалізації економічних відносин – це:	А. Економічна відповідальність; Б. Економічна самостійність; В. Економічна рівноправність; Г. Економічний інтерес; Д. Економічна конкуренція.
16.	Суперництво, змагання за досягнення найкращих результатів, економічна боротьба між фірмами (підприємцями) за найбільш вигідні умови виробництва та збуту товарів – це:	А. Економічна відповідальність; Б. Економічна самостійність; В. Економічна рівноправність; Г. Економічний інтерес; Д. Економічна конкуренція.
17.	Залучення на добровільних засадах до заняття підприємницькою діяльністю майна та коштів юридичних осіб – це:	А. Один із принципів підприємництва; Б. Одна із функцій підприємництва; В. Один із принципів підприємця; Г. Одна із функцій підприємця; Д. Одна із функцій підприємства.
18.	Поточне планування визначає цілі підприємства:	А. На 5 – 10 років; Б. На 2 – 5 років; В. На рік; Г. 10 – 15 років; Д. Більше 15 років.
19.	Показники, котрі характеризують абсолютні величини тих чи інших чинників, без порівняння з іншими, називають:	А. Відносними; Б. Вартісними; В. Абсолютними; Г. Натуральними; Д. Якісними.
20.	У процесі тактичного планування	А. В межах певного періоду, найчастіше –

	функціонування підприємства розглядається:	річного, у рамках певної продуктової програми, заданого потенціалу й системи управління; Б. Як інтегрована цілісна система; В. Як сукупність окремих, непов'язаних між собою, елементів; Г. Всі відповіді вірні; Д. Немає вірної відповіді.
21.	Яка головна вимога до планування?	А. Визначення реальних цілей за обсягами збуту та способами їх досягнення; Б. Визначення продуктивності праці; В. Визначення оптимального способу організації виробництва; Г. Визначення фінансового стану підприємства; Д. Визначення майбутньої вартості інвестиційних проектів підприємства.
22.	Назвати існуючі види потужності підприємства:	А. Проектна; поточна; резервна. Б. Оперативна; В. Поточна; Г. Резервна; Д. Стратегічна.
23.	У планових розрахунках для обґрунтування виробничої програми виробничою потужністю використовується такий вид потужності:	А. Вхідна; Б. Резервна; В. Поточна; Г. Середньорічна; Д. Стратегічна.
24.	Враховуючі особливості поняття собівартості продукції, оберіть правильне твердження:	А. Собівартість продукції вища від її вартості; Б. Вартість продукції вища від її собівартості; В. Собівартість продукції дорівнює її вартості; Г. Собівартість може бути вища, нижча чи дорівнювати вартості продукції.
25.	Розрахувати плановий обсяг збуту за такими даними: ✓ обсяг товарної продукції на плановий період складатиме – 75 млн. грн.; ✓ залишки нереалізованої продукції на початок планового періоду – 6,8 млн. грн.; ✓ залишки нереалізованої продукції на кінець планового періоду – 5,0 млн. грн.	А. 85,3; Б. 76,8; В. 80,5; Г. 25,7; Д. 60,0.
26.	Плановий обсяг збуту визначається:	А. У діючих цінах на час складання плану; Б. У порівняльних цінах; В. У кількості виготовленої продукції; Г. За собівартістю продукції; Д. Немає вірної відповіді.
27.	Розрахувати відпускну ціну на товар Х, якщо відомо, що виробнича собівартість становить 231 грн., комерційні витрати – 69 грн., рентабельність виготовлення продукції 1,5 %,	А. 360 грн.; Б. 484,50 грн.; В. 365,40 грн.; Г. 301,54 грн.

	ПДВ – 20 %.	Д. 520,20 грн.
28.	Марочна назва товару послуги – це:	А. Частина марки, яку можна вимовити у голос; Б. Символ, малюнок та їх поєднання; В. Частина марки, яку можна розпізнати, але не можна вимовити. Г. Емоційно-психічне впливання на людину. Д. Кольорове забарвлення назви товару.
29.	Як логістика взаємодіє з елементами комплексу маркетингу:	А. Звичайно не взаємодіє; Б. Взаємодіє в області продукту і ціноутворення; В. Взаємодіє в області просування і розповсюдження продукту; Г. Взаємодіє в області продукту, ціноутворення, просування і розповсюдження продукту. Д. Звичайно взаємозв'язок існує.
30.	Крива Вундта демонструє:	А. Ступінь сприяння новизни товару покупцем; Б. Досягнення комфорту, запобігання дискомфорту, зменшення напруги; В. Планування, дійство, контроль, координація. Д. Вхід, дійство, вихід, підсумок.
31.	Фірма виготовляє водонагрівачі і реалізує їх за ціною 620 грош.од. за штуку. Постійні витрати на місяць становлять 7000 грош. од., а змінні витрати на одиницю продукції – 270 грош. од. чому дорівнює точка беззбитковості?	А. 20; Б. 35; В. 25; Г. 40. Д. 19.
32.	М'ясокомбінат продає ковбасу міському холодильнику, який реалізує її через шість роздрібних магазинів. Довжина каналу розподілу в даному випадку становить:	А. 2; Б. 6; В. 7; Г. 8. Д. 5.
33.	На якому рівні передусім розвиваються глобалізаційні процеси в ринковій економічній системі?	А. Мікро Б. Мезо В. Макро Г. Міждержавний Д. Міжнародний
34.	Процес скорочення або усунення обмежень на шляхах міжнародної торгівлі, іноземних інвестицій, міжнародних фінансових операцій носить назву:	А. Інтернаціоналізація Б. Глобалізація В. Інтеграція Г. Лібералізація Д. Консервація
35.	Якої форми набувають міжнародні економічні відносини в сучасних умовах глобалізації?	А. Бюрократизація Б. Глобалізація В. Інтеграція Г. Кооперація Д. Транснаціоналізація
36.	Якої форми набувають міжнародні економічні відносини в сучасних умовах глобалізації?	А. Бюрократизація Б. Глобалізація В. Інтеграція Г. Кооперація

		Д. Транснаціоналізація
37.	Форми реалізації міждержавних відносин у галузі виробничого, торгового та науково-технічного співробітництва і валютно-фінансових відносин:	А. Зовнішньоекономічні зв'язки Б. Зовнішньоекономічна діяльність В. Зовнішні зносини Г. Зовнішня політика Д. Зовнішня торгівля
38.	Політичне оформлення міжнародних економічних зв'язків країни:	А. Зовнішні зносини Б. Міжнародна політика В. Політика Г. Зовнішня торгівля Д. Зовнішньоекономічна політика
39.	Один з етапів виходу підприємства на зовнішній ринок, який характеризується односторонніми спробами підприємства продати закордонному покупцю стандартну вітчизняну продукцію:	А. Етап глобального експорту Б. Етап екстенсивного експорту В. Етап міжнародного експорту Г. Етап пробного експорту Д. Етап інтенсивного експорту
40.	Один з етапів виходу підприємства на зовнішній ринок, в межах якого відбувається охоплення незначної кількості зовнішніх ринків без їх сегментації:	А. Етап глобального експорту Б. Етап екстенсивного експорту В. Етап міжнародного експорту Г. Етап пробного експорту Д. Етап інтенсивного експорту
41.	Які з перерахованих типів ланок належить до ланок логістичної системи:	А. Генерувальні та перетворювальні; Б. Поглинальні та комбіновані; В. Генерувальні, перетворювальні та комбіновані; Г. Відповіді А та Б; Д. Вірної відповіді не має.
42.	Якщо в логістичній системі вперше обирається постачальник вона використовує напрям вибору:	А. З дійсних постачальників; Б. З нових постачальників; В. Із залученням спеціалізованих посередників; Г. Вірної відповіді не має; Д. Відповіді А та Б.
43.	Який із підходів до проектування логістичних інформаційних потоків передбачає створення системи, що відповідає функціям бізнес-процесів:	А. Комплексне моделювання; Б. Об'єктно-орієнтоване моделювання; В. Функціональне моделювання; Г. Мережеве моделювання; Д. Вірної відповіді не має.
44.	Завдання організації процесів і засобів збирання, зберігання, обробки і передачі інформації належить до наступної сфери логістики:	А. Інформаційної; Б. Фінансової; В. Виробничої; Г. Логістики послуг; Д. Вірної відповіді не має.
45.	Фінансовий потік – це:	А. Сукупність фінансових засобів, що є у розпорядженні підприємства; Б. Спрямований рух фінансових засобів, які циркулюють у логістичній системі, а також між логістичною системою та зовнішнім середовищем; В. Фінансові фонди підприємства, призначені для інвестиційної та виробничої діяльності; Г. Всі фінансові фонди підприємства; Д. Вірної відповіді не має.

46.	В якому році Україна прийнята в члени Міжнародної організації ISO?	А. 1991 р.; Б. 1992 р.; В. 1993 р.; Г. 1995 р. Д. 1998 р.
47.	В якому році в Україні було прийнято рішення щодо реалізації заходів, спрямованих на гармонізацію національного технічного регулювання, норм і стандартів з європейськими?	А. 1993 р.; Б. 1994 р.; В. 1995 р.; Г. 1996 р. Д. 1997 р.
48.	Які вимоги містять національні стандарти України?	А. Обов'язкові і рекомендаційні; Б. Ґрунтовні і приблизні; В. Випереджаючі і дійсні; Г. Міжнародні і регіональні. Д. Правильна відповідь А і Б.
49.	Галузь стандартизації — це:	А. Сукупність взаємопов'язаних об'єктів стандартизації. Б. Предмет (продукція, процес, послуга), який підлягає стандартизації; В. Документ, що встановлює правила, загальні принципи чи характеристики щодо різних видів діяльності або їх результатів; Г. Правильна відповідь відсутня. Д. Правильна відповідь А і Б.
50.	Нормативний документ — це:	А. Сукупність взаємопов'язаних об'єктів стандартизації; Б. Предмет (продукція, процес, послуга), який підлягає стандартизації; В. Документ, що встановлює правила, загальні принципи чи характеристики щодо різних видів діяльності або їх результатів; Г. Правильна відповідь відсутня. Д. Правильна відповідь А і Б.

3. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

ЗЕД підприємств

1. Дідківський М.І. Зовнішньоекономічна діяльність підприємства / М.І. Дідківський. – К. : Знання, 2006. – 463 с.
2. Про зовнішньоекономічну діяльність : Закон України, 16 квіт. 1991 р. // Відомості Верховної Ради УРСР. – 1991. - № 29.
3. Митний кодекс : Закон України, 13 квіт. 2012 р. // Офіційний вісник України. – 2012. – № 32.

Планування діяльності підприємства

1. Тарасюк Г.М. Планування діяльності підприємства: Навчальний посібник / Г.М. Тарасюк, Л.І. Шваб. – К.: Каравелла, 2011. – 352 с.
2. Іванова В.В. Планування діяльності підприємства: Навчальний посібник / В.В. Іванова. – К.: Центр навчальної літератури, 2006. – 472 с.
3. Москалюк В.Є. Планування діяльності підприємства: Навч. посіб. / За заг. ред. В.Є. Москалюка. – К.: КНЕУ, 2005. – 384 с.

Логістика

1. Виговський Г.М., Бородкіна Н.О., Рудківський О.А. Логістика: Навч. посібник. – Житомир: ЖДТУ, 2009. – 124 с.

Маркетинг

1. Балабанова Л.В. Маркетинг підприємства : навч. посібник / Л.В. Балабанова, В.В. Холод, І.В. Балабанова. – К. : Центр учбової літератури, 2012. – 612 с.
2. Бородкіна Н.О. Маркетинг : навч. посібник / Н.О. Бородкіна. – К. : Кондор, 2007. – 362 с.
3. Гаркавенко С.С. Маркетинг : підручник / С.С. Гаркавенко. – К. : Лібра, 2002. – 712 с.
4. Ковальчук С.В. Маркетинг : навч. посібник / С.В. Ковальчук, В.Л. Карпенко, Л.М. Коваль, Р.В. Бойко, Л.А. Бичікова та ін. ; за ред. к.е.н. Ковальчук С.В. – Львів : Новий Світ – 2000, 2011. – 679 с.

Основи підприємництва

1. Варналій З.С. Основи підприємництва: Навч. посібник. – К.: Знання-Прес, 2002. – 239 с.
2. Шваб Л.І. Основи підприємництва: Навч. посібник. – Житомир: ЖДТУ, 2006. – 465 с.
3. Мочерний С.В., Устенко О.А., Чеботар С.І. Основи підприємницької діяльності: Навчальний посібник. – К.: Видавничий центр «Академія», 2005. – 280 с.

Стандартизація та сертифікація

1. Шаповал М.І. Основи стандартизації, управління якістю і сертифікації: підручник / М.І. Шаповал.— 3-є вид., перероб. і доп. — К. : Вид-во Європ. ун-ту, 2001. – 174 с.
2. Шаповал М.І. Менеджмент якості : підручник / М.І. Шаповал. – 3-тє вид., випр. і доп. – К. : Т-во «Знання», КОО, 2007. – 471 с.

*Голова фахової атестаційної комісії
завідувач кафедри менеджменту організації
і адміністрування ЖДТУ
д.е.н., професор*

Г.М. Тарасюк